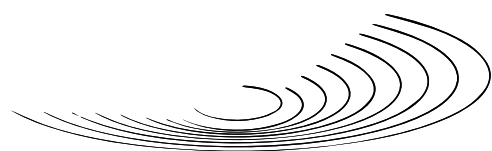

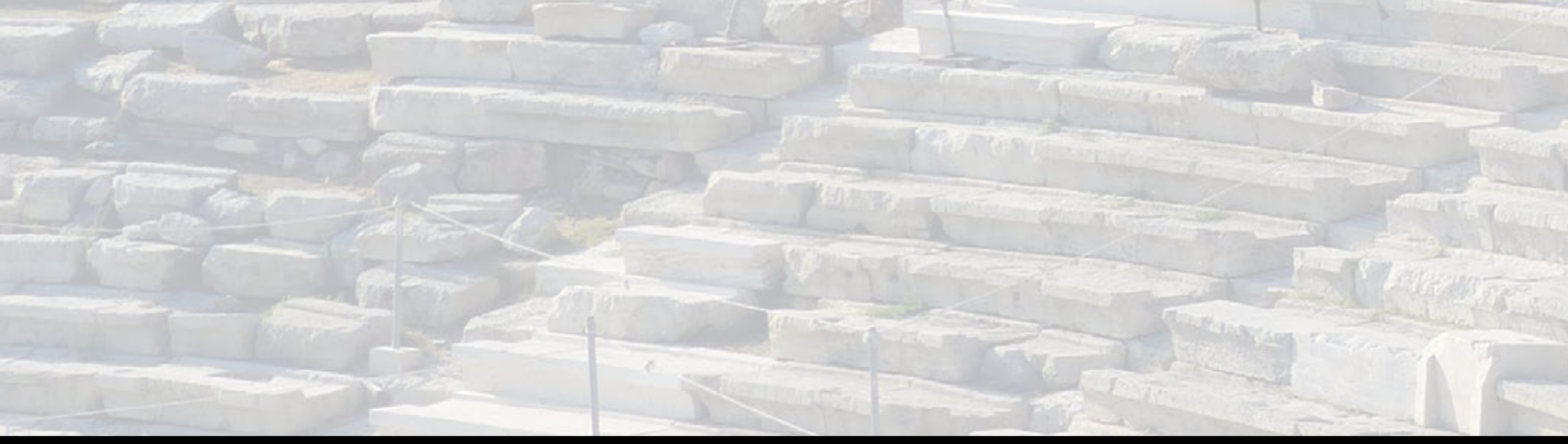

ΔΙΑΖΩΜΑ

Κίνηση πολιτών
για την ανάδειξη των
αρχαίων θεάτρων

Δ Ι Α Ζ Ω Μ Α

index

3

ΣΩΜΑΤΕΙΟ «ΔΙΑΖΩΜΑ»

Προοίμιο	4
Ποιοι είμαστε; Η οικογένειά μας	4
Πώς λειτουργεί το Σωματείο «ΔΙΑΖΩΜΑ»;	6
Τεκμηρίωση των αρχαίων θεάτρων	7
Εκπαιδευτικά προγράμματα	8
Διεθνές Δίκτυο των Αρχαίων Θεάτρων	8
Η διαδρομή μας	9
Τι είναι η Πολιτιστική Διαδρομή;	11
Προγράμματα Πολιτιστικών Διαδρομών	14
Το πρόγραμμα Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης	21

Προοίμιο

Το Σωματείο «ΔΙΑΖΩΜΑ» ιδρύθηκε το 2008 και έχει ως αποστολή του την προστασία και ανάδειξη των αρχαίων χώρων θέασης και ακρόασης (θεάτρων, αμφιθεάτρων, ωδείων, σταδίων), την ένταξή τους στη σύγχρονη ζωή, καθώς και την αναγωγή τους σε μοχλό για μια βιώσιμη περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη. Με κεντρικό μήνυμα «**Τα μνημεία στο κέντρο της ζωής**» το «ΔΙΑΖΩΜΑ» δρα ως «καταλύτης» στην ανάπτυξη συνεργειών, κινητοποιώντας τους πολίτες και τους φορείς για έναν υψιπετή στόχο, την αποκατάσταση και κοινωνικοποίηση των μνημείων.

Ποιοι είμαστε; Η οικογένειά μας

Το «ΔΙΑΖΩΜΑ» είναι μια Κίνηση Πολιτών, στην οποία συμμετέχουν 1200, περίπου τακτικά και αρωγά μέλη, καθώς και 46 εταιρικά μέλη, με τους αριθμούς αυτούς συνεχώς να αυξάνονται.

Μέλη του Σωματείου είναι ακαδημαϊκοί, αρχαιολόγοι, δημοσιογράφοι, ενεργοί πολίτες όλων των ηλικιών, οι οποίοι με τον ενθουσιασμό και την εθελοντική τους συμβολή ενισχύουν τη δυναμική του Διαζώματος μέρα με τη μέρα. Στην οικογένειά μας προστέθηκε το 2015 ο θεσμός του «ΑΝΩ ΔΙΑΖΩΜΑΤΟΣ», ο οποίος αποτελείται από εκπροσώπους της νεότερης γενιάς των διαζωματικών μελών και συνιστά μια «θερμοκοιτίδα» καινοτόμων ιδεών, οι οποίες προέρχονται κυρίως από ανοιχτούς σε ερεθίσματα, νέους ανθρώπους.

Αναγνωρίζοντας ότι ένα από τα σημαντικότερα κοινωνικά κοιτάσματα που παράγει και δημιουργεί πλούτο και ελπίδες στη χώρα μας είναι ο κόσμος των επιχειρήσεων, το «ΔΙΑΖΩΜΑ» απύθηνε πρόσκληση σε οικονομικές δυνάμεις της Ελλάδας, θεσπίζοντας τον καινοτόμο θεσμό των Εταιρικών Μελών. Στην προσπάθεια αυτή συμμετέχουν ιδρύματα, τράπεζες και επιχειρήσεις της χώρας που συμβάλλουν στην υλοποίηση των δράσεων του Σωματείου, γιατί πιστεύουν ότι τα μνημεία μπορούν να αποτελούν την ψυχή και το όχημα της αειφόρου ανάπτυξης.

Στιγμιότυπο από την διεξαγωγή της 1ης Γενικής Συνέλευσης του σωματείου «ΔΙΑΖΩΜΑ» στο Εκκλησιαστήριο του Αρχαιολογικού χώρου της Αρχαίας Μεσσήνης στην Πελοπόννησο.

Γίνε και εσύ μέλος, πάρε μέρος στην προσπάθειά μας!

Πώς λειτουργεί το Σωματείο «ΔΙΑΖΩΜΑ»;

- Το «ΔΙΑΖΩΜΑ» ιδρύθηκε ως Σωματείο (Κίνηση Πολιτών), το οποίο δε λαμβάνει κρατικές ενισχύσεις, αντίθετα στηρίζεται οικονομικά από την ετήσια συνδρομή των τακτικών μελών του, τις χορηγίες και δωρεές των εταιρικών μελών - χορηγών του.
- Το «ΔΙΑΖΩΜΑ», με τη μεγάλη κοινωνική συμμαχία που έχει συγκροτήσει, συμβάλλει στην ανάδειξη των αρχαίων θεάτρων και μνημείων γενικότερα, καθώς και στη συνάντησή τους με την αειφόρο ανάπτυξη.

Στο δρόμο προς το θέατρο της Μαρώνειας στη βόρεια Ελλάδα, τόπο διεξαγωγής της 10ης Γενικής Συνέλευσης του Σωματείου «ΔΙΑΖΩΜΑ».

Τεκμηρίωση των αρχαίων θεάτρων

Πρωταρχικός στόχος του Σωματείου τέθηκε η επιστημονική (ψηφιακή και έντυπη) καταγραφή και τεκμηρίωση των αρχαίων χώρων θέασης και ακρόασης, με σκοπό τη διάχυση της σχετικής γνώσης στο ευρύ κοινό. Το «ΔΙΑΖΩΜΑ» έχει δημιουργήσει:

- Πανόραμα αρχαίων χώρων θέασης και ακρόασης, έναν κατάλογο των 125 αρχαίων χώρων θέασης και ακρόασης που σώζονται στην Ελλάδα.
- Επιστημονικά δελτία για διαφορετικούς αρχαίους χώρους θέασης και ακρόασης.
- Εκδόσεις για τα αρχαία θέατρα.
- Φιλμογραφία και ντοκιμαντέρ.
- Συγγραφή λημμάτων στη Wikipedia για τα αρχαία θέατρα, σε συνεργασία με Πανεπιστημιακά Ιδρύματα.
- Συνεργασία με το Επιστημονικό Περιοδικό Engramma του Πανεπιστημίου της Βενετίας (I.U.A.V.), με στόχο τον εμπλουτισμό της ήδη υπάρχουσας καταγραφής και τεκμηρίωσης των αρχαίων θεάτρων της μεσογειακής λεκάνης.
- Από το 2013 το «ΔΙΑΖΩΜΑ» ανοίγει τα φτερά του στον κόσμο της ψηφιακής τεχνολογίας και υλοποιεί ψηφιακές δράσεις τεκμηρίωσης των μνημείων, όπως ψηφιακές ξεναγήσεις μέσω κινητών τηλεφώνων (digital tour applications), τρισδιάστατες απεικονίσεις (3D virtual representations) και «ψηφιακά πανοράματα» (digital panoramas) κατά μήκος μεγάλων αυτοκινητοδρόμων.

Τρισδιάστατη απεικόνιση του αρχαίου θεάτρου του Διονύσου στους πρόποδες της Ακρόπολης των Αθηνών, όπως υπήρξε παλαιότερα.

Διεθνές Δίκτυο των Αρχαίων Θεάτρων

Το Διεθνές Δίκτυο των Αρχαίων Θεάτρων, είναι μια πρωτοβουλία του Διαζώματος που στοχεύει στο σχεδιασμό ενός «πρότυπου» μοντέλου συνεργασίας, με διεθνή χαρακτήρα, που θα έχει ως αντικείμενο τη διαχείριση, προστασία και ανάδειξη των αρχαίων χώρων θέασης και ακρόασης στην ευρύτερη γεωγραφική περιοχή της Ηλεκάνης της Μεσογείου. Τον Ιούνιο του 2018 υπεγράφη για το σκοπό αυτό, Μνημόνιο Συνεργασίας μεταξύ του Διαζώματος, του Πανεπιστημίου της Βενετίας IUAV, του Επιστημονικού Περιοδικού Engramma και του Πανεπιστημίου της Σεβίλλης. Πρώτο βήμα της συνεργασίας είναι η καταγραφή και διαρκής επιστημονική τεκμηρίωση των αρχαίων θεάτρων των χωρών που ανήκουν στο δίκτυο. Είναι σε εξέλιξη η δημιουργία διαδικτυακής πλατφόρμας, η οποία θα φιλοξενεί και θα προβάλλει το επιστημονικό υλικό που θα παράγεται.

Εκπαιδευτικά προγράμματα

- Σε συνεργασία με τα Υπουργεία Πολιτισμού και Παιδείας το «ΔΙΑΖΩΜΑ» υλοποιεί την εκπαιδευτική δράση «**Υιοθεσία αρχαίων θεάτρων. Μαθητές ξεναγούν μαθητές στα αρχαία θέατρα**», με στόχο να υποστηρίξει την ενασχόληση των μαθητών και τη γνωριμία τους με αρχαίους χώρους θέασης και ακρόασης.
- Συνεργασία με το Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.
- Συνεργασία με το Πρόγραμμα Σπουδών στις Επιστήμες της Αγωγής και της Εκπαίδευσης του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών.
- Προαγωγή της επιστημονικής έρευνας στα πεδία του πολιτισμού και της τοπικής ανάπτυξης, υποστηρίζοντας το επιστημονικό και ερευνητικό έργο νέων, κυρίως, ερευνητών.

Στιγμιότυπο από την εκπαιδευτική δράση του Σωματείου «ΔΙΑΖΩΜΑ» «Υιοθεσία αρχαίων θεάτρων. Μαθητές ξεναγούν μαθητές στα αρχαία θέατρα».

Η διαδρομή μας

Α΄ φάση: Η συνάντηση των μνημείων με τους πολίτες

- Το «ΔΙΑΖΩΜΑ», σε συνέργεια πάντοτε με το Υπουργείο Πολιτισμού, φροντίζει για την ωρίμανση των τεσσάρων φάσεων ανάδειξης των αρχαίων θεάτρων (γεωφυσικές έρευνες, απαλλοτριώσεις, ανασκαφές, μελέτες αποκατάστασης), οι οποίες προηγούνται χρονικά των εργασιών αποκατάστασης, τις οποίες αναλαμβάνει το Υπουργείο Πολιτισμού.

Δείτε τα όλη «**Με μια ματιά**».

- Μέχρι σήμερα και ως αποτέλεσμα της συνεργασίας όλων των αρμόδιων φορέων έχουν αναπτυχθεί προγράμματα σε 57 αρχαία θέατρα σε όλη την Ελλάδα.
- **Αξιοποιεί τρεις πύλες** χρηματοδότησης:
 - > τους **μεγάλους χορηγούς** που συνεισφέρουν με τις χορηγίες τους,
 - > την **Τοπική και Περιφερειακή Αυτοδιοίκηση** που συμβάλλει μέσω του θεσμού των Προγραμματικών Συμβάσεων,
 - > τους **πολίτες** που ενισχύουν τους «κουμπαράδες» (τραπεζικούς λογαριασμούς των αρχαίων θεάτρων), μέσα από τη δράση «**Υιοθετήστε ένα αρχαίο θέατρο**».
- Το «ΔΙΑΖΩΜΑ», αξιοποιώντας τους «κουμπαράδες» των αρχαίων θεάτρων, αναθέτει τις μελέτες που απαιτούνται για την αποκατάστασή τους. Στο πλαίσιο αυτό εφαρμόστηκε με επιτυχία και για πρώτη φορά στην Ελλάδα πρόγραμμα **crowdfunding για την αποκατάσταση ενός μνημείου**. Πρόκειται για το πρόγραμμα **#myKassopi** που υλοποιήθηκε το 2016 από το «ΔΙΑΖΩΜΑ» και την πλατφόρμα act4Greece της Εθνικής Τράπεζας (Εταιρικού Μέλους του Σωματείου) και συγκέντρωσε από δωρεές πολιτών και εταιρειών το απαιτούμενο ποσό των 80.580 ευρώ για τη χρηματοδότηση των μελετών αποκατάστασης του αρχαίου Θεάτρου της Κασσώπης.

Το «ΔΙΑΖΩΜΑ» εξελισσόμενο διαρκώς...

Β' φάση: Τα μνημεία στο κέντρο της ζωής

Το Σωματείο «ΔΙΑΖΩΜΑ», αξιοποιώντας τα αποτελέσματα της απόλυτης συνεργασίας μεταξύ πολιτών, φορέων, θεσμών, χορηγών και ευρωπαϊκών χρηματοδοτικών προγραμμάτων, με επίκεντρο το Ε.Σ.Π.Α. 2014-2020, συμβάλλει στο σχεδιασμό και την υλοποίηση νέων προγραμμάτων, τα οποία στοχεύουν αφ' ενός στη συντήρηση και αποκατάσταση των μνημείων, αφ' ετέρου στη σύνδεσή τους με την αειφορία και τη βιώσιμη ανάπτυξη. Πρόκειται για τις Πολιτιστικές & Περιβαλλοντικές Διαδρομές και τα Αρχαιολογικά - Περιβαλλοντικά πάρκα. Συμβάλλει επίσης σε προγράμματα Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (Β.Α.Α.), Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης (Ο.Χ.Ε.) και Τοπικής Ανάπτυξης με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων (Τ.Α.Π.Το.Κ.). Η υλοποίηση των παραπάνω προγραμμάτων είναι μια μοναδική συγκυρία για την αξιοποίηση του περιβαλλοντικού και πολιτιστικού αποθέματος της χώρας μας.

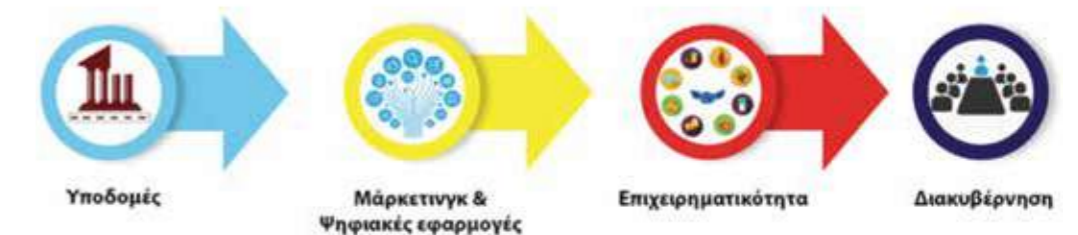
3D απεικόνιση του αρχαίου θεάτρου της Κασσώπης στην Ήπειρο μετά την αποκατάστασή του.
(πηγή: Μελέτη αποκατάστασης)

Τι είναι η Πολιτιστική Διαδρομή;

Η Πολιτιστική Διαδρομή είναι ένα ολιστικό και πολυσύνθετο πρόγραμμα σχεδιασμού και υλοποίησης ενός **εξειδικευμένου** και επώνυμου προϊόντος πολιτιστικού τουρισμού. Το πολιτιστικό αυτό προϊόν διαμορφώνεται με βάση ένα συγκεκριμένο συνεκτικό στοιχείο, διαθέτει, δηλαδή, ένα **κεντρικό θέμα** (αρχαία θέατρα, αρχαίες πόλεις και πολιτισμός), καλύπτει μια **προσδιορισμένη χωρική περιοχή** και αποκτά μια μοναδική **τουριστική ταυτότητα** (brand).

Μια Πολιτιστική Διαδρομή στοχεύει στο: α) να προσελκύσει επισκέπτες και επενδύσεις στην περιοχή, β) να επιμηκύνει την τουριστική περίοδο, γ) να εξασφαλίσει πόρους για τη συντήρηση των χώρων και δ) να δημιουργήσει βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη στην τοπική κοινωνία.

Η Πολιτιστική - Περιβαλλοντική Διαδρομή αποτελεί την **πρόταση** του Σωματείου «ΔΙΑΖΩΜΑ» για την προστασία του **πολιτιστικού και περιβαλλοντικού αποθέματος** της χώρας μας **και τη σύνδεσή τους με την αειφορία και τη βιώσιμη ανάπτυξη.**

Αξιοποιώντας το μνημειακό μας πλούτο το Σωματείο «ΔΙΑΖΩΜΑ» προτείνει τη διαμόρφωση ενός **δικτύου πολιτιστικών διαδρομών**, με **συνεκτικό στοιχείο τα μνημεία που δεσπόζουν και διαμορφώνουν την ταυτότητα της κάθε περιοχής**. Το δίκτυο αυτό μπορεί να υλοποιηθεί σε συνεργασία με τις αρμόδιες Περιφέρειες και το Υπουργείο Πολιτισμού.

Για να αποκτήσει μεγάλη δυναμική το δίκτυο αυτό, είναι απαραίτητο η κάθε πολιτιστική διαδρομή να αναπτυχθεί ως ένα **ολιστικό πρόγραμμα** που θα συνδέει τα μνημεία με το σύνολο των τοπικών δραστηριοτήτων (πρωτογενή τομέα, γαστρονομία κάθε περιοχής, λαϊκό πολιτισμό, καταλύματα κ.λπ.). Η επιτυχία του προγράμματος υλοποιεί τελικά το βασικό όραμα του Διαζώματος που είναι: **«τα μνημεία στο κέντρο της ζωής και της βιώσιμης ανάπτυξης».**

Ο κύκλος ζωής της Πολιτιστικής Διαδρομής

Το «ΔΙΑΖΩΜΑ» έχει αναπτύξει μια πολύτιμη τεχνογνωσία στη μεθοδολογία σχεδιασμού και οικοδόμησης Πολιτιστικών Διαδρομών στην Ελλάδα. Σύμφωνα με αυτή για την υλοποίηση μιας Πολιτιστικής Διαδρομής απαιτούνται τέσσερα βήματα, που περιλαμβάνουν εργασίες και δράσεις:

α) σε **έργα υποδομής** (αρχαιολογικές υποδομές που αφορούν τις εργασίες αποκατάστασης των αρχαιολογικών χώρων και μνημείων και υποδομές λειτουργικότητας που αφορούν στην προσβασιμότητα και βελτίωση της εμπειρίας της επίσκεψης στους χώρους),

β) σε **ενέργειες προώθησης** (μάρκετινγκ) και **ψηφιακές εφαρμογές** που απαιτούνται για την εφαρμογή μιας αποτελεσματικής στρατηγικής ενεργητικού μάρκετινγκ για την προβολή και προώθηση του τουριστικού μας προϊόντος, δηλαδή της Πολιτιστικής Διαδρομής.

γ) στην ενίσχυση της **επιχειρηματικότητας**, μέσα από τη σύνδεση της Διαδρομής με την τοπική οικονομία. Ένα πρώτο βήμα είναι η δημιουργία «συστάδας (cluster) επιχειρήσεων» στη βάση ενός κοινά αποδεκτού Τοπικού Συμφώνου Ποιότητας για την υποστήριξη και προώθηση της Διαδρομής.

δ) στη **διακυβέρνηση**, που επιτυγχάνεται μέσα από τη λειτουργία φορέα για τη διαχείριση του όλου εγχειρήματος. Πρόκειται για την ισοδύναμη εφαρμογή της συλλογικής δομής διαχείρισης, που είναι γνωστή ως Destination Marketing and Management Organization – DMMO.

Ο **φορέας λειτουργίας** έχει συγκεκριμένα καθήκοντα:

- την εποπτεία για την καλή λειτουργία και συντήρηση των υποδομών,
- το συντονισμό της συνεργασίας με την επιχειρηματική κοινότητα και την τοπική κοινωνία,
- τη φροντίδα για το συνεχές μάρκετινγκ της διαδρομής.

Η διαζωματική δομή υποστήριξης

Για το Σωματείο «ΔΙΑΖΩΜΑ» στο επίκεντρο της παραπάνω προσπάθειας είναι η σύσταση ειδικής δομής, η οποία θα υποστηρίξει τους φορείς λειτουργίας, όλων των νέων προϊόντων πολιτιστικού τουρισμού και θα βοηθά, όπου χρειάζεται, ώστε να εξασφαλιστεί η άρτια λειτουργία και βιωσιμότητα τους.

Η δομή αυτή θα υποστηρίξει τους φορείς λειτουργίας, ως εξής:

1. να **οργανώσουν** με τον βέλτιστο τρόπο την παρακολούθηση του κάθε κρίκου της αλυσίδας ποιότητας των προϊόντων πολιτιστικού τουρισμού:

- κατάρτιση ειδικής πλατφόρμας παρακολούθησης των απαιτούμενων ενεργειών,
- ηλεκτρονικό σύστημα συγκέντρωσης και παρακολούθησης στοιχείων και πληροφοριών,
- δημιουργία ψηφιακού αποθετηρίου για την αποθήκευση όλων των δεδομένων όπως κειμένων, φωτογραφιών μνημείων κ.α.,
- βελτίωση των υπάρχουσών ιστοσελίδων των παραπάνω προϊόντων.

2. να **εφαρμόζουν** τα ισχύοντα για το cluster επιχειρήσεων και να συνδράμουν τις επιχειρήσεις ώστε να πληρούν τα απαραίτητα κριτήρια (π.χ. δημιουργία ιστοσελίδας κ.α.):

- ιστότοπος ενημέρωσης και διαβούλευσης των μελών της συστάδας επιχειρήσεων (Cluster) που συμμετέχουν στα παραπάνω προϊόντα,
- σύστημα εγγραφής ενός νέου μέλους στο cluster,
- πλατφόρμα παρακολούθησης της διαδικασίας διακρίβωσης ενός νέου μέλους του cluster,
- πλατφόρμα παρακολούθησης της διαδικασίας ελέγχου της πιστοποίησης σε συνεργασία με τον φορέα πιστοποίησης.

3. στην **παραγωγή συμπληρωματικών μελετών** για την αποτύπωση των συνθηκών όπως διαμορφώνονται συνεχώς με σκοπό να προσδιοριστούν τα απαιτούμενα βήματα για τη σωστή λειτουργία και οργάνωση των DMO.

Οι παραπάνω δράσεις θα αποτελέσουν χρήσιμο οδηγό για όλα τα υπόλοιπα προγράμματα που σχεδιάζονται στη χώρας μας. Αφετηρία ωστόσο θα είναι η «Πολιτιστική Διαδρομή των αρχαίων θεάτρων της Ηπείρου» και η υποστήριξη του Φορέα Λειτουργίας (DMO), της Ηπειρος Α.Ε..

Για την επιτυχία των προγραμμάτων είναι απαραίτητη η καλλιέργεια της «αξίας» των συνεργειών. Η πρόταση του Διαζώματος για το σχεδιασμό των προγραμμάτων αυτών έχει μια ορισμένη ηθική και πνευματική αφετηρία. Την πεποίθηση πως η πολιτιστική κληρονομιά είναι «κοινό αγαθό», κοινή μας έγνοια και ευθύνη. Η ενίσχυση των δεσμών, μέσω συνεργειών, μεταξύ των τοπικών, περιφερειακών φορέων, η συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών καθώς και οι συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, είναι που διαμορφώνουν μια «βεντάλια συνεργειών», που θωρακίζει τα Προγράμματα αυτά και διασφαλίζει τη βιωσιμότητά τους.

Προγράμματα Πολιτιστικών Διαδρομών

Πολιτιστική Διαδρομή Ηπείρου:

Πρότυπο για τα παραπάνω προγράμματα είναι η Ήπειρος, με το Πρόγραμμα «Πολιτιστική διαδρομή στα Αρχαία Θέατρα της Ηπείρου», μια διαδρομή που εκτείνεται σε τέσσερις Περιφερειακές Ενότητες, περιλαμβάνει πέντε αρχαιολογικούς χώρους, οκτώ αρχαίους χώρους θέασης και ακρόασης (μεταξύ των οποίων και τα θέατρα της Νικόπολης, της Δωδώνης, της Κασσώπης και των Γιτάνων), 344 χιλιόμετρα διαδρομής και 2300 χρόνια ιστορίας. Πρόκειται για το πρώτο έργο της χώρας που εντάχθηκε στο νέο Ε.Σ.Π.Α. (2014-2020). Η Περιφέρεια Ηπείρου παραμένει στην πρωτοπορία, μετά και την επίσημη παρουσίαση της πιλοτικής αυτής ολιστικής πρότασης ανάπτυξης, σε πανηγυρική εκδήλωση το Νοέμβριο του 2018. Το launch event παρακολούθησαν άνθρωποι του πολιτισμού, των τεχνών και των γραμμάτων, δημοσιογράφοι, bloggers και tour operators από την Ελλάδα και το εξωτερικό.

Το «ΔΙΑΖΩΜΑ» έχει συμβάλει με τη **βοήθεια των εταιρικών του μελών** στην υλοποίηση της οικοδόμησης του προγράμματος, έχοντας συγκεντρώσει το ποσό των **700.000 ευρώ** για την ανάθεση των απαιτούμενων μελετών.

Με την υποστήριξη του **Ιδρύματος Σταύρος Νιάρχος** χρηματοδοτήθηκαν έργα συνολικού προϋπολογισμού **200.000 ευρώ**:

A) Μελέτες για την αποκατάσταση του ρωμαϊκού θεάτρου της Νικόπολης συνολικού προϋπολογισμού 150.000 ευρώ:

- «Αποκατάσταση ρωμαϊκού θεάτρου Νικόπολης (Μέρος Α' και Β')»
- «Μελέτη τρισδιάστατης απεικόνισης και απόδοσης για το έργο: αποκατάσταση ρωμαϊκού θεάτρου Νικόπολης (μέρος Α' και Β')»
- «Μελέτη εργασιών διατάξεων ανύψωσης, μετακίνησης και ανάταξης λιθοσωμάτων σε επίπεδο οριστικής μελέτης, για το έργο: αποκατάσταση ρωμαϊκού θεάτρου Νικόπολης (Μέρος Α' και Β')»
- «Στατική μελέτη των αναλημμάτων του αρχαίου θεάτρου Νικοπόλεως»
- «Μελέτη συντήρησης υλικών της αποκατάστασης των αναλημματικών τοίχων – συνδετικών στερεωτικών κονιαμάτων θόλων για το έργο: αποκατάσταση ρωμαϊκού θεάτρου Νικόπολης (Μέρος Α' και Β')»

B) Σχέδιο-πλάνο αρχών προκαταρκτικών ενεργειών και προθέσεων επέμβασης για το αρχαίο στάδιο της Νικόπολης, συνολικού προϋπολογισμού 50.000 ευρώ:

- «Αρχιτεκτονική μελέτη αποκατάστασης και ανάδειξης του Αρχαίου Σταδίου Νικόπολης»
- «Γεωτεχνική μελέτη του Αρχαίου Σταδίου Νικόπολης»

- «Ανάληψη αρχαίων δομικών υλικών από το αρχαίο στάδιο της Νικόπολης και πρόταση νέων συμβατών υλικών και κονιαμάτων επέμβασης»
- «Τοπογραφική αποτύπωση Αρχαίου Σταδίου Νικόπολης και εκπόνηση κτηματολογικών διαγραμμάτων του μνημείου και του περιβάλλοντος χώρου»

Με την υποστήριξη του **Ιδρύματος Παύλου & Αλεξάνδρας Κανελλοπούλου** χρηματοδοτήθηκαν έργα συνολικού προϋπολογισμού **160.000 ευρώ**:

A) Σύμβαση Πολιτιστικής χορηγίας για την προμελέτη αποκατάστασης του αρχαίου θεάτρου της Κασσώπης, προϋπολογισμού 10.000 ευρώ,

B) Σύμβαση Πολιτιστικής χορηγίας για την ανάθεση των μελετών του κτιρίου υποδοχής στον αρχαιολογικό χώρο της Νικόπολης, προϋπολογισμού 80.000 ευρώ:

- οριστική μελέτη (αρχιτεκτονική – στατική και ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων),
- μελέτη εφαρμογής (για την πλήρη, σαφή και λεπτομερή τεχνική περιγραφή και τις προδιαγραφές του έργου),
- τεύχη δημοπράτησης.

Γ) Σύμβαση Πολιτιστικής χορηγίας για την προβολή και ανάδειξη του προγράμματος «Πολιτιστική Διαδρομή στα Αρχαία Θέατρα της Ηπείρου», προϋπολογισμού 70.000 ευρώ :

- μελέτη (προσαρμογή αρχιτεκτονικής μελέτης και στατική μελέτη) για το δυτικό ανάλημμα του ρωμαϊκού θεάτρου της Νικόπολης,
- ολοκλήρωση μελετών για την κατασκευή του χώρου υποδοχής στον αρχαιολογικό χώρο της Νικόπολης (ανάθεση τοπογραφικής και γεωτεχνικής μελέτης),
- παραγωγή ενημερωτικών εκδόσεων – φυλλάδιων για την ανάδειξη της διαδρομής, καθώς και μετάφραση αυτών στην αγγλική,
- παραγωγή ειδικών χαρτών για τυφλούς για τους 5 αρχαιολογικούς χώρους-σταθμούς της διαδρομής.

Με την υποστήριξη της **ΝΕΑ ΟΔΟΣ Α.Ε.**, χρηματοδοτήθηκαν έργα συνολικού προϋπολογισμού: **97.000 ευρώ**:

1. Χρηματοδότηση της «Μελέτης υποβάθρου που θα καταγράφει τα πιθανολογούμενα έσοδα της Πολιτιστικής Διαδρομής στα αρχαία θέατρα της Ηπείρου σε επίπεδο: (α) μακροοικονομικό, (β) φορέα διαχείρισης της διαδρομής και (γ) επιχειρήσεων ιδιωτικού τομέα που θα τον στηρίζουν» - 2015

2. Χρηματοδότηση για τη «Δημιουργία Ψηφιακής Πολιτιστικής – Περιβαλλοντικής Διαδρομής στα μνημεία πολιτιστικής και περιβαλλοντικής κληρονομιάς που βρίσκονται κατά μήκος του Αυτοκινητόδρομου "Ιόνια Οδός"» 2016

3. Χρηματοδότηση της «Μελέτης για την οργάνωση της συμμετοχής της τοπικής οικονομίας της Ηπείρου στην Πολιτιστική Διαδρομή των Αρχαίων Θεάτρων της Ηπείρου» - 2017

4. Χρηματοδότηση μέρος του κόστους της εναρκτήριας εκδήλωσης (launch event) της Πολιτιστικής Διαδρομής των Αρχαίων Θεάτρων της Ηπείρου: - παραγωγή video για την παρουσίαση της φιλοσοφίας του προγράμματος στο κοινό. - δημιουργία της ιστοσελίδας της διαδρομής - οπτικοακουστικές υποδομές της αίθουσας και του ενημερωτικού - προωθητικού υλικού – 2018
5. Ενεργή συμμετοχή στο cluster Πολιτιστική Διαδρομή των Αρχαίων Θεάτρων της Ηπείρου – 2019
6. Χρηματοδότηση μέρους της μελέτης «Ο ρόλος και η λειτουργία της ΗΠΕΙΡΟΣ Α.Ε. ως Φορέα Λειτουργίας της Πολιτιστικής Διαδρομής των Αρχαίων Θεάτρων της Ηπείρου» - 2019
7. Ενδυνάμωση της δομής του Διαζώματος για την υποστήριξη του Φορέα Λειτουργίας της Πολιτιστικής Διαδρομής των Αρχαίων Θεάτρων της Ηπείρου, «Ηπειρος Α.Ε.» – 2019

Το έργο: «Δημιουργία ψηφιακών εργαλείων για την υποστήριξη των φορέων λειτουργίας (DMO) των προϊόντων Πολιτιστικού Τουρισμού (Πολιτιστικών Διαδρομών και Αρχαιολογικών Πάρκων), με πιλοτική εφαρμογή την Πολιτιστική Διαδρομή των Αρχαίων Θεάτρων της Ηπείρου», καλύπτεται εξ' ολοκλήρου από χορηγία, ύψους **15.000 ευρώ**, που διαθέτει το **Κοινωνοφελές Ίδρυμα Ιωάννη Σ. Λάτση** προς το Σωματείο «ΔΙΑΖΩΜΑ» για δράσεις που θα συνδράμουν στην εξασφάλιση της άρτιας λειτουργίας και βιωσιμότητας των παραπάνω προϊόντων.

Με την **Εθνική Τράπεζα της Ελλάδας**, το ΔΙΑΖΩΜΑ υλοποίησε:

Πρόγραμμα crowd funding “My Kassori” μέσω της πλατφόρμας act4Greece για τις μελέτες αποκατάστασης του αρχαίου θεάτρου Κασσώπης, προϋπολογισμού **80.580 ευρώ**:

- αρχιτεκτονική μελέτη,
- μελέτη δομικής αποκατάστασης,
- γεωτεχνική μελέτη
- μελέτη ανάλυσης της επικινδυνότητας κατάρπτωσης τμημάτων του βράχου όπισθεν του αρχαίου θεάτρου της Κασσώπης.

Με την υποστήριξη της **Cosmote Α.Ε.** χρηματοδοτήθηκε η μελέτη για την «Ψηφιακή Στρατηγική για τον Πολιτισμό» ως βάση και οδηγός για τη χρήση των τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνιών στο χώρο του πολιτισμού για την τρέχουσα προγραμματική περίοδο 2014-2020. Ένα έργο προϋπολογισμού **62.000 ευρώ**.

Με την βοήθεια της **ΒΙΚΟΣ Α.Ε.** χρηματοδοτήθηκαν έργα συνολικού προϋπολογισμού **80.000 ευρώ**:

- A) Δημιουργία καμπάνιας όπου οι φίλοι ΒΙΚΟΣ, έφεραν το όνομα του Διαζώματος για να ευαισθητοποιήσει τους πολίτες και την υιοθεσία των αρχαίων θεάτρων, με προϋπολογισμό **50.000 ευρώ** και ακόμη,
- B) τη Χρηματοδότηση δωρεάν επισκέψεων – ξεναγήσεων μαθητών 18 σχολείων της Περιφέρειας Ηπείρου στον αρχαιολογικό χώρο της Κασσώπης, ένα έργο που έχει προϋπολογισμό **30.000 ευρώ**.

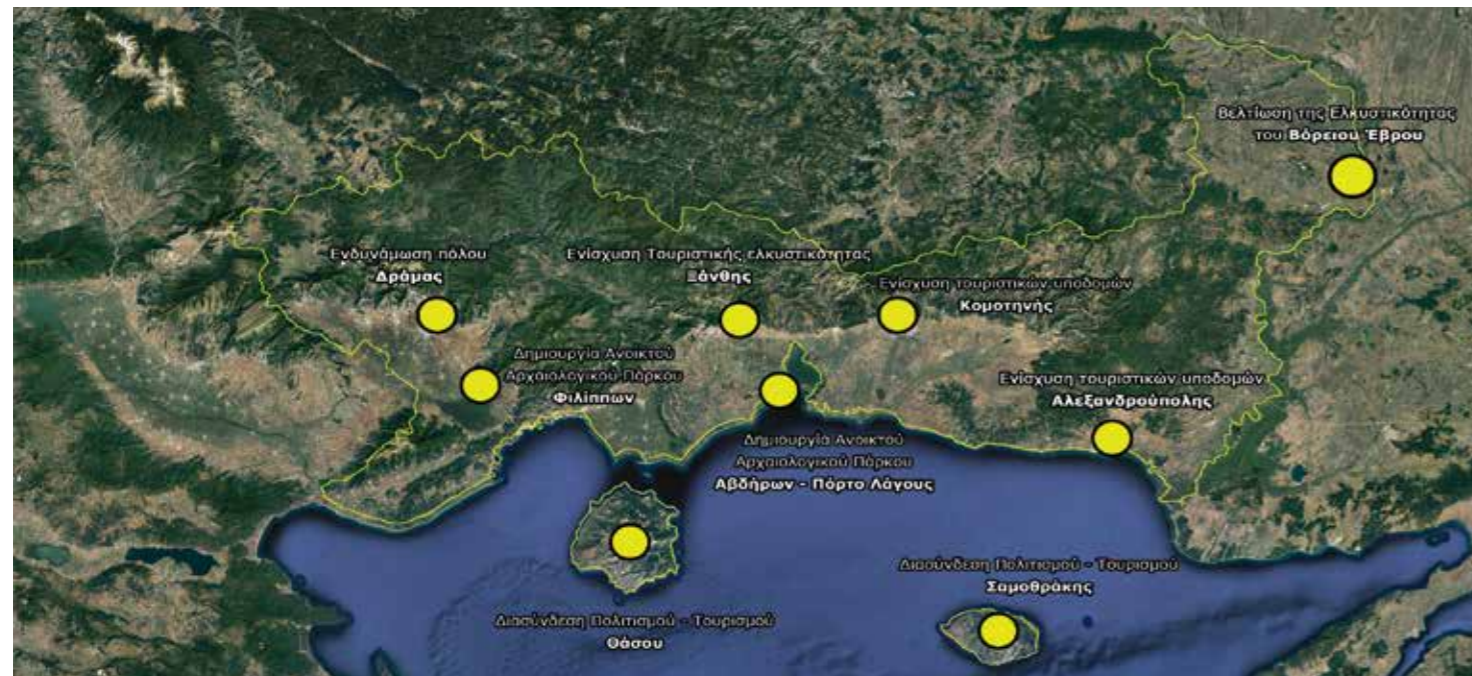
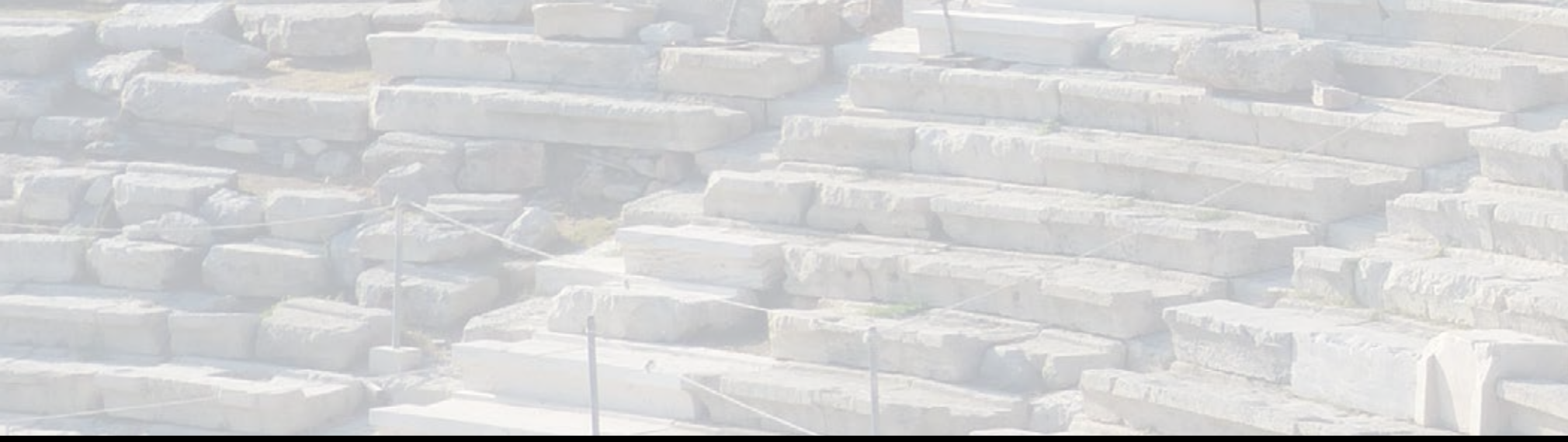
Σε συνέχεια των παραπάνω αξίζει να αναφερθεί πως έχουν ήδη ενταχθεί σε προγράμματα χρηματοδότησης Ο.Χ.Ε. και είναι σε εξέλιξη η οικοδόμησή τους, οι παρακάτω διαδρομές:

- Διαδρομή Φύσης και Πολιτισμού Στερεάς Ελλάδας «Οιδίπους»
- Πολιτιστική διαδρομή Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης (Via Egnatia)
- Πολιτιστική Διαδρομή Θεσσαλίας
- Πολιτιστική Διαδρομή Σποράδων

Τέλος, είναι σε εξέλιξη διαβούλευση για την ένταξη σε προγράμματα χρηματοδότησης, οι ακόλουθες πολιτιστικές διαδρομές:

- Πολιτιστική -περιβαλλοντική διαδρομή κατά μήκος της Ολυμπίας Οδού (Ολυμπία Διαδρομή)
- Πολιτιστική – περιβαλλοντική διαδρομή Αιτωλοακαρνανίας
- Πολιτιστική διαδρομή Πελοποννήσου – ΜΟΡΕΑΣ
- Πολιτιστική Διαδρομή Σαντορίνης
- Η Τριλογία της Αθήνας: Ελευσίνα – Αθήνα – Λαύριο
- Πολιτιστική Διαδρομή στη νήσου Νάξος
- Πολιτιστική και Περιβαλλοντική Διαδρομή νήσου Κέας

Αρωγοί σε όλα τα προγράμματα είναι τα Εταιρικά Μέλη του Διαζώματος

Χάρτης όπου απεικονίζονται τα έργα της που θα υλοποιηθούν κατά μήκος της Πολιτιστικής Διαδρομής της Εγνατίας Οδού «Via Egnatia».

Χάρτης όπου απεικονίζονται οι κύριοι κόμβοι της Πολιτιστικής Διαδρομής της Στερεάς Ελλάδας.

Αρχαιολογικό Πάρκο Ασκληπιείου Επιδαύρου: Το τελευταίο διάστημα, σε συνεργασία με όλους τους αρμόδιους φορείς, το «ΔΙΑΖΩΜΑ» προτείνει το σχεδιασμό και την υλοποίηση του «Ολοκληρωμένου Προγράμματος Περιβαλλοντικής Ανάδειξης του Ευρύτερου Χώρου του Ασκληπιείου της Επιδαύρου στο πλαίσιο των παρεμβάσεων σε θέματα φύσης και πολιτισμού».

Χάρτης όπου απεικονίζονται τα επιμέρους έργα του «Ολοκληρωμένου Προγράμματος Περιβαλλοντικής Ανάδειξης του Ευρύτερου Χώρου του Ασκληπιείου της Επιδαύρου».

Στόχος του παραπάνω προγράμματος είναι να αποκατασταθεί η αυθεντική υπόσταση του μνημειακού συγκροτήματος και να προσφερθεί στους επισκέπτες μια μοναδική εμπειρία: να γνωρίσουν και να βιώσουν το τί ήταν και πώς λειτουργούσε το Ασκληπιείο κατά την αρχαιότητα, αλλά και το πώς η θρησκευτική λατρεία συνδυάστηκε με την ανακάλυψη της ιατρικής επιστήμης. Το παραπάνω πρόγραμμα εντάχθηκε στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Υ.ΜΕ.ΠΕΡ.Α.Α. (Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη 2014-2020) του Υπουργείου Περιβάλλοντος (Ε.Σ.Π.Α. 2014-2020), με προϋπολογισμό 985.000 ευρώ.

Αρχαιολογικό Πάρκο Ορχομενού Βοιωτίας: Την τελευταία περίοδο το «ΔΙΑΖΩΜΑ» εργάστηκε πιλοτικά με όλους τους κοινωνικούς του εταίρους για τη δημιουργία του αρχαιολογικού πάρκου του Ορχομενού Βοιωτίας, το οποίο θα συμπεριλαμβάνει το θολωτό τάφο του Μινύα, το αρχαίο θέατρο του Ορχομενού

και την Παναγία της Σκριπούς. Αξιοποιώντας τη μεγάλη δυναμική που απέκτησε ο «κουμπαράς» του αρχαίου θεάτρου του Ορχομενού Βοιωτίας, χάρη στις συνδρομές ιδρυμάτων, απλών πολιτών και εταιρειών της περιοχής, το «ΔΙΑΖΩΜΑ» ανέθεσε όλες τις απαιτούμενες μελέτες για τη δημιουργία του αρχαιολογικού πάρκου. Οι περισσότερες μελέτες έχουν εγκριθεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες. Επίσης, το Νοέμβριο του 2016 το έργο «Αναβάθμιση Αρχαιολογικού Χώρου Ορχομενού Βοιωτίας και αποκατάσταση του Αρχαίου Θεάτρου», εντάχθηκε με χρηματοδότηση, ύψους 1.992.000 ευρώ, στο Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Στερεάς Ελλάδας (Ε.Σ.Π.Α. 2014-2020).

Σήμερα έχουν εγκριθεί από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας 1.100.000 ευρώ για την Οδό Μινύου Ακροπόλεως (ΠΔΕ), 865.000 ευρώ για κελιά και Πρεσβυτέρια (ΠΔΕ), 767.000 ευρώ για τον περιβάλλοντα χώρο Σκριπούς και 1.650.000 ευρώ για τον αστικό χώρο που συνδέει το αρχαιολογικό πάρκο με την πόλη.

Τρισδιάστατη απεικόνιση της μελλοντικής μορφής του Αρχαιολογικού Πάρκου του Ορχομενού Βοιωτίας

Αρχαιολογικό πάρκο Αρχαίας Μεσσήνης: Πρόκειται για ένα αρχαιολογικό και οικολογικό πάρκο σε λειτουργία, που έχει αποκτήσει τη δική του δυναμική και πληρότητα, χάρη στις δυνατότητες που προσφέρουν τα μεγαλειώδη αρχαιολογικά κατάλοιπα μιας ολόκληρης αρχαίας πόλης, οι σύγχρονοι οικισμοί που την περιβάλλουν, καθώς και η μακροχρόνια επένδυση σε χρόνο και κόπο όλων όσοι συμμετείχαν στην έρευνα και στην προβολή του χώρου από το 1986 ως σήμερα με κύριο πρωταγωνιστή τον κ. Πέτρο Θέμελη. Το ΔΙΑΖΩΜΑ έχει ξεκινήσει τις απαραίτητες διαβουλεύσεις με το Υπουργείο Πολιτισμού, την Περιφέρεια Πελοποννήσου και το Δήμο Μεσσήνης, ώστε και θεσμικά το Αρχαιολογικό Πάρκο της Αρχαίας Μεσσήνης, να μπορέσει να χαράξει μια πορεία προσανατολισμένη στην καινοτομία και τη βιώσιμη ανάπτυξη.

Το πρόγραμμα Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης

Πρόγραμμα Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης Ηρακλείου: Το Φεβρουάριο του 2017 εγκαινιάστηκε θεσμικά η συνεργασία μεταξύ του Δήμου Ηρακλείου Κρήτης και του Σωματείου «ΔΙΑΖΩΜΑ», με θέμα την εφαρμογή ενός προγράμματος Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης για την ανάδειξη του ιστορικού κέντρου του Ηρακλείου. «Το πρόγραμμα αυτό φιλοδοξεί να αποκαταστήσει όλα τα «ΚΕΝΑ» της παλιάς πόλης του Ηρακλείου. Δηλαδή, τα «ΚΕΝΑ» που τραυματίζουν τη λειτουργία της οικονομίας, της πόλης και της κοινωνίας και είναι αλληλένδετα. Τα «ΚΕΝΑ» κτίρια των επιχειρήσεων που κλείνουν, διαταράσσουν τη συνοχή της πόλης και δημιουργούν το μεγάλο «ΚΕΝΟ» της ανεργίας, πηγή στην οικονομία. Με τη σειρά της, η ανεργία δημιουργεί το μεγάλο «ΚΕΝΟ» της φτώχειας που διαταράσσει τη συνοχή στην κοινωνία. Τα «ΚΕΝΑ» από τη μη χωρική σύνδεση των δικτύων κοινόχρηστων χώρων και χώρων πρασίνου και μεταφορών βιώσιμης κινητικότητας, διαταράσσουν τη συνοχή της πόλης και επιβαρύνουν τα ποιοτικά χαρακτηριστικά του αστικού περιβάλλοντος. Το βασικό όμως «ΚΕΝΟ», αφορά στη λειτουργική σύνδεση της παλιάς πόλης και του παράκτιου μετώπου με την Κνωσό και το λιμάνι, πύλη εισόδου της κρουαζιέρας, που έχει σαν συνέπεια λιγότερους επισκέπτες στην πόλη και μειωμένη ωφέλεια για τις επιχειρήσεις, που συντηρούνται οριακά ή κλείνουν και λόγω των συνεπειών της οικονομικής κρίσης». (Απόσπασμα από το Σ.Ο.Α.Π. Δήμου Ηρακλείου).

Η δυναμική των προγραμμάτων αυτών θα αγκαλιάσει σιγά - σιγά όλη τη χώρα.

Επίμετρο

Όλες οι παραπάνω ιδέες και δράσεις συμπυκνώνουν τη φιλοσοφία των ευρωπαϊκών πολιτικών για τον πολιτισμό και τα προτάγματα:

α) της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ), στην οποία ορίζεται ότι τα υπογράφοντα μέρη εμπνέονται *«από την πολιτιστική, τη θρησκευτική και την ανθρωπιστική κληρονομιά της Ευρώπης»* και του άρθρου 3 παράγραφος 3 ΣΕΕ.

β) του ψηφίσματος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 8ης Σεπτεμβρίου 2015 προς μια ολοκληρωμένη προσέγγιση στην Πολιτιστική Κληρονομιά για την Ευρώπη.

Είπαν για το «ΔΙΑΖΩΜΑ»...

- *«Τα μνημεία έχουν ανάγκη τους ανθρώπους για να βγουν από τη μοναξιά, στην οποία είναι βυθισμένα, και να συνδεθούν με την αειφορία και τη βιώσιμη ανάπτυξη»* (Σταύρος Μπένος, Πρόεδρος του Σωματίου «ΔΙΑΖΩΜΑ»).

- *«Το ΔΙΑΖΩΜΑ ένα από τα πολλή που κάνει, έχει συμβάλει στην αποκατάσταση των διαταραγμένων σχέσεων μεταξύ αρχαιολόγων, πολιτών και Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Έχει καταφέρει με τη δική του παρέμβαση τη συνεργασία των φορέων προς όφελος των μνημείων της Περιφέρειας»*. (Πέτρος Θέμελης, Αντιπρόεδρος του Σωματίου «ΔΙΑΖΩΜΑ»).

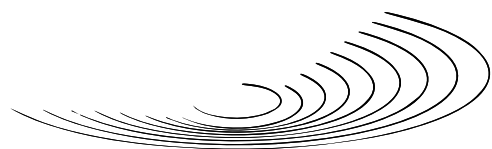
- *«Αυτή η παιδεία που προέρχεται από τα μνημεία και τον πολιτισμό, που αυτά αντιπροσωπεύουν, είναι ένα πολύ γερό όπλο, που χρειάζεται η κοινωνία για να βγει από αυτή την κρίση»*. (Βασίλης Λαμπρινουδάκης, Γενικός Γραμματέας του Σωματίου «ΔΙΑΖΩΜΑ»).

- *«Όσο περισσότερο ένας αρχαιολογικός χώρος δίνεται σε μια δυνατότητα επικοινωνίας με το κοινό, τόσο περισσότερο τον προστατεύεις»*. (Γιώργος Κουρουπός, Ταμίας του Σωματίου «ΔΙΑΖΩΜΑ»).

ΔΙΑΖΩΜΑ
Κίνηση πολιτών
για την ανάδειξη των
αρχαίων θεάτρων

Μπουμπουήνας 30
106 82 Αθήνα
Τ.: 210 82 54 256
Φ: 210 82 54 258
W: www.diazoma.gr
E-mail: info@diazoma.gr

Δ Ι Α Ζ Ω Μ Α